

Ese de două ori in septimana:
Joi-a si Dominec'a.

Prețulu de prenumeratiune:

pre anu intreg . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intreg . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Foia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Correspondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de dreptulu: Redactiunei „Lumina” in Aradu, cancelari'a episcopesca. Pentru publicatiunile de trei ori, ce contieniu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. era mai sus 5 fl., inticlegendu-se intr' aceste sume si tindrulu. — Prețulu publicatiunilor se se anticipa.

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

PARTE OFICIALA.

Nr. $\frac{1080}{1873}$ Bis.

Cerculariu

catra tôte oficiele protopresviterale din districtulu consistoriului aradanu.

In urmarea deselor plansori ce s'au asternutu prin preotimea castrensa la Vicariatulu episcopescu castrensu apostolicu din cauza, ca estrasele matriculari, cari preotimea parochiala le transpune acolo, suntu defectuose si necorespondietorie, — acelasi Vicariatu a recursu la Domnulu Ministru ces. reg. de resbelu comunu, ca atestatele matriculari ce din oficiu le dau preotii parochiali in interesulu individiloru de la ostasime, se se compuna amesuratu rubriceloru din cele trei cole publicate aici mai la vale in traducere romana, ca modelu pentru estrase din protocoalele matriculare ale botezatiloru, cununatiloru si reposatiloru. —

Pe basea intimatului dto 2. Augustu a. e. ad Nr. 18524; emisu in acestu meritu prin Domnulu Ministru de cultu si invetiamentu, suntu pofitate tôte oficiele protopresviterale a comunica acest'a dispusetiune cu preotimea parochiala subalternu spre scire si strensa acomodare, avendu fie-care Protopresviteru respectve Administratoru protopresviteralu detorinti'a de controla, ca cerutele estrase matriculare se se stradee respectiviloru dupa formulariele comunicate.

PARTE NEOFICIALA.

Nr. 230.

Deleg. cong.

Inaltu Ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune publica!

Dupa cum si inaltulu Ministeriu i'a venitu la cunoscintia: romanii din lib. reg. orasiu Pancsova, basati pe preainalt'a Resolutiune a Maiestatii Sale din 24 Decembre 1864, au datu petitiune la Domnulu Episcopu diecesanu alu Caransebesiului, in care au cerutu: ca se li se midilocesca despartirea de catra ierarchi'a serbesca careia au fostu supusi pana acum'a, si se se incorporeze la mitropoli'a romana, respective la episcopi'a canonica nationala a Caransebesiului; precum acest'a s'a intemplatu deja si in alte comune mestecate, si precum in unele comune mestecate si acum'a sunt in curgere pertractarile comisionali in caus'a despartirei.

Rogarea acest'a subscrisa de numerosii cetatieni, transpunendumi-o Domnulu Episcopu alu Caransebesiului, ou ca presiedinte delegatiunei congressuale romane, in virtutea Invoielei normative carlovitiene, sanctionate prin preainalt'a Resolutiune a

Maiestatii Sale din 10 Aprile, 1872, ce mi s'a comunicatu cu rescriptulu ministerialu din 11. Maiu 1872. Nr. 9280, o am incredintiatu comisiunei delegatiionale romane, spre acelu scopu: ca cu ocasiunea pertractariloru de despartire in comunele mestecate din apropierea Pancsovei se escurga si acolo, si cu intrevenirea comisiunei delegatiionale serbe, se iee sub pertractare si acesta rogarea. —

Precum apoi, in urmare inaltulu emisu ministerialu din 21 Iuniu a. e. Nr. 16632 am avutu onore sub 27. iuliu a. e. Nr. 212. a relatiuna inaltulu Ministeriu: n'am intrelasatu acest'a dispusetiune a mea a o comunica si cu Domnulu Administratoru alu Patriarchatulu serbescu din Carloveti Nicanoru Gruics, cercandu-lu; ca spre asemenea scopu se indrume si elu comisiunea delegatiunei congressuale serbe, carea este esmisa in comunele mestecate din desfiintiatulu confiniu militariu, a nume in apropierea Pancsovei.

Acum'a inse conducatoriulu comisiunei delegatiionale romane, protosincelulu meu Andreiu Papp in reportulu seu despre resultatulu pertractariloru efectuite in comunele respective, mi factu oficiosa aretare: cumca cu ocasiunea pertractarii comisionale din comun'a mestecata Peubiu aprobe de Pancsova, au provocatu pre conducatoriulu comisiunei delegatiionale serbe Dr. Svetislav Kassapinovic advocatu din Pancsova si pre reprezentantele Consistoriului serbescu alu Versietiuulu Lazar Stefanovic protopresviteru din Biserica-alba; ca de la Kubin se marga si la Pancsova pentru efectuirea pertractarii cestionate.

Inse ambii acesti membri ai comisiunei delegatiionale serbe nu se invoira la acest'a nici de catu dicendu: ca n'au capetatu nici o indrumare in privinti'a acest'a; dar' totodata au reflectatu: cumca pertractarea intentionata la Pancsova nici nu se pote admite, din cauza: ca petitiunea romaniloru nu s'a insinuat la timpul seu, ca unii dintre cei subscrisi in petitiunea, dupa originea cunoscutulu caracteru nationalu de pana acum'a si dupa nume, nu sunt romani ci serbi; si ca prin urmare nici petitiunea nu are valore, si carea din partea delegatiunei congressuale serbe nici se va lua in consideratiune.

Obiectiunile si reflexiunile aceste sunt cu totulu nefundate, caci terminulu ce a fostu prefiptu in punctulu XIX alu Invoielei normative carlovitiene, atatu pentru insinuarea cereriloru de despartire, catu si pentru efectuirea pertractariloru comisionale a supr'a astorfeliu de cereri: prin mai suscitatu rescriptu ministerialu din 11. Maiu, 1872. Nr. 9280, si in contielegere reciproca a ambeloru delegatiuni congressuale — tocmai din caus'a indiferentismulu comisiuniloru delegatiionali serbe, — s'a prelungitu pe timpul neotaritu, adeca pana candu pertractarile de despartire se voru efectui si termina pretutindene; era cele lalte observari ale membriloru comisiunei serbe sunt numai preteste nejuste d'a suprime realisarea dorintiei romaniloru din Pancsova si de ai tieni si mai departe sub ierarchi'a serba cu ori ce pretiu.

Deci tienendu-mi de datorintia ca presiedinte alu delegatiunei congressuale romane, aceste nisuintie contrarie invoielei carlovitiene si vatematorie intereseloru credintiosiloru romani, ale aduce la inalt'a cunoscintia, mi ieu libertate, cu adunc'a onore a roga pre inaltulu Ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune publica: ca se binevoesca, a intreveni in acesta cauza, si pre domnulu Administratoru patriarchalu din Carloveti alu provocat: ca pre respectivii membri ai comisiunei delegatiionale serbe cu tota intetirea se-i indrume a delige catu mai curundu terminulu si pentru pertractarea despartirei romaniloru din Pancsova, care terminu apoi se-lu comunice cu canducatoriulu comisiunei delegatiionale romane mai susnumitu. --

Cu această ocaziune nu potu întreţea şi acea împregiurare a o aduce la cunoştinţa înaltului Ministeriu: cumca şi în comună mestecata Iassenova din cercul pretorialu alu Bisericeii-albe, comisiunea delegationale romana întreprindindu pertractarea la terminulu defiptu din 4 Augustu a. c. au întimpinatu éraşi pedeci din partea serbiloru; deorece în această comună, romanii suntu în majoritate precumpenitoria, carii încă la anul 1869. au cerutu desprăţirea de catra ierarhia serba, şi de atunci au solicitatu emiterea comisiuniloru delegationale la faci'a locului —

Infaciendur-se înse comisiunile la susamintitulu terminu: coreligionarii serbi cu preotii în frunte întimpinara comisiunea romana cu o furia, protestandu în contr'a venirii si afirmandu: că romanii nici n'au cerutu nici nu ceru despartirea loru de catra ierarhia serba; ceea ce voiau se demustre prin câţiva locuitori agitati si sedusi prin ei; éra majoritatea locuitoriloru romani n'a cutediatu sè se arête si prezenteze înaintea comisiuniloru fiindu multi amenintati si intimidati cu atacuri din partea serbiloru! —

Comisiunea romana a recercatu apoi pre pretorele Heinrich Wurda ces. reg. capitanu din Biserica-alba, carele éra de facia ca delegatu alu auctoritatii politice: ca dupa conscriptiunea sufletelor ce o gatisé antisti'a comunala, sè se chieме fiesce care romanu trecututu de 20 de ani spre a se dechiará conformu punctului XIV alu invoiei normative carlovitiene: déca voesce si cere despartirea séu ba? la ce înse comisiunea serba er' nu s'a invoitu; si asiá comisiunea romana, — vediendu spiritele serbiloru fórte iritate: a fostu necesitata a se retrage fara de nici unu rezultatutu. —

Fiindu dara si acést'a apucatura în contr'a invoiei normative delegationale, ma chiaru si în contr'a înaltului rescriptu ministerialu mai susatinsu: mi iéu libertate si cu privire la acést'a, umilitu a rogá pre înaltulu Ministeriu: ca sè bine voiésca câtu mai curendu a ordoná la faci'a locului esminterea unei comisiuni investigationale din partea auctoritatii politice carea se constăteze cu tóta rigurositatea agitatiuniloru inscenate de catra preotii cu cei câţiva locuitori serbi spre asuprirea romaniloru si cu scopu de a face absolutu imposibilu despartirea loru de catra ierarhia serba, careia si astadi aproape la 300 de familii romane constatória din 1500 suflete sunt supuse fara de vointi'a loru.

Aradu 26. Augustu 1873.

Procopiu Ivacicoviciu m. p.
Episcopulu Aradului.

Ternova, 26/7. 1873.

La anul 1871. acést'a Comunitate fú asiá de norocósa că alésa de docinte, prin conlucrarea rep. Domnu Nicolae Pucea fostu preotu în Ternova, pe D. Stefanu Fericeanu, carele la inceputu éra blandu, pana ce-si vediu si Dsa scosu capulu în coltulu ierbei de primavéra, atunci incepu a se desfatá în lume că elu este luceafarulu invetiaturei si a sciintiei; înse cu durere debue se esprimamu, căci Dsa nu e altulu decâtu întieptulu lingusitoriu care voesce a musicá în ascunsu; Domnulu docinte nu cugeta cu scól'a, si nu cauta ca sè umble pruncii la scóla, că are mare norocire în o câţiva elevi carii a frecuentatu scól'a la antecesorulu Dsale, si déca acestia nu aru fi: nici „Tatalu nostru“ n'aru sci; si caus'a devine de acolo, că Domnulu docinte de scumpu cé este nici póte se manance a casa, ci tóta diu'a sta cu urechile cascăte ascultandu campanele, că óre repusat-u-a cineva, séu ba? si déca a reposat, atunci respectivulu fara a fi chiamatu, arunca dolóm'a (cabatulu) pe umaru si se trage la pomana, sè mai inbucatorésca, si apoi de puterea spiritului ametiesce, éra de biat'a scóla are puterniculu Dmnedieu grija; copiii aflanduse fara conducatoriu, se arunca prin turnulu bisericeii incepu a se inbutusi si a esi din scóla, batanduse unii pe altii se hoinavescu, suntu mai multe esemple, ba acestea suntu nimic'a; Dsa mergandu ne chiamatu la inmormentare, dupa aceea pre copiii veniti la scóla pentru a ascultá invetiatura, ii folosese de argati, ca sè umble dupa 40. 50. cr. ai Dsale pe la ómeni ca) tacsă de inmormentare, pe altii ii pune a cará gunoiu în gradina; éra Dsa merge, ca sè iscusésca că ce se întempla, că nu aru fi de lipsa unu cortesiú? că dóra va avé ocaziunea bine venita a primí elu sarcin'a acea frumósa, apoi candu se facu reporturile cuvenite din partea Directoriulu localu de scóla despre frecuentarea scólei, atunci Dsa în ascunsu se trage la antistie spunendu, că numai pe cine si pe cine sè îndatoreddie, fiindu că ceialalti cu fazola, altii cu crumpiri, unii cu dile de lucru vinu, numai sè remana pruncii loru a casa, si pe acestia Dsa nu ar voi a ii trage la parale, căci lucrulu póte esi la adeveru. Iata cumu se esecutédia legea de invetiamentu prin unele comune din partea invetiatoriloru nostri, acést'a este o giurstarsé trista si durerósa pentru noi: candu apoi este vórba despre alegere de

preotu, atunci Dsa este întâiulu incrediutu pentru ca dóra si la elu sè mai remana ceva beutura, sè se póta adopá; apoi în lumea largă vorbesce cu gura mare, că la Dsa totu a mancatu popii doi porci. — În 10 Iuliu séu 29 Iunie Dsa nici că putea siedé pe scaunu, de órece Dsa fiindu la unulu corifeu de 2-3 dile, Dsa a mesuratu beutura la natiune de adalmasiu în scóla în loculu copiiloru, iata dara că se face în a nóstra comunitate din scóla virtú, unde si incepu multi a cantá doine curióse, pana prin altii fusera opriti, care fú respunsulu „déca aici capatam' beutura cugetamu a fi locu de virtú“ si Dsa incepu a se esprimá, că Dsa a voitú a întinde mana de ajutoriu prin adalmasiu, casi candu nime nu l'ar sci; căci dupa proverbiu „paserea se cunoesce pe pene, omulu pe gene.“ Iata Onorate Domnule Redatoru venimu a te rugá pentru a face cunoscutu onoratiloru cetitori faptele unuia invetiatoriu, căci „poff'a nasce pecatulu, pecatulu seversindu se nasce mórtea.“

Horgu Pribacu
Florea Cociuba
Partenie Ignutia
Ionu Jortanu
membri sinodali.

Cultivarea sentiului de onóre (caracteru).

Priviti la ne numerati tradatori de natiune si patria, cari se lapeda de maicele loru, cari i-au laptatu la sinulu propriu! Priviti la acei monstrii de ómeni, cari despóia de avere pre acél'a, care se róga de ajutoriu, luandu-i sute de procente dupa sum'a imprumutata, séu chiaru si totu ce are! Dupa ace'a priviti la nationalistulu bunu, atunci, candu natiunea e în periclu si la acél'a, care se îndura spre seraci candu suntu în lipsa; si indata ve-ti sci apretia omulu care are sentiu de onóre, are caracteru; ér' din contra despre celu fora sentiu de onóre, fora caracteru, veti dice: „Dómne, feresce-me de acést'a fiintia fora sentiri.“ Si intru adeveru, leulu se rusinéza a se luptá cu omulu, care e mai debilu ca elu, ciurd'a de vite se aduna la olalta si se apara intréga de lupulu, ce se apropia ca se rapésca unu vitielu ori manzu, canele nu musca pre copilulu, care nu e în stare a se apará. Si óre ce face renegatul, care-si parascesce natiunea în tempu de periclu si trece în castrele straine? Nu e óre acést'a mai pucinu ca vit'a care stá pre locu si se apara în contr'a lupulu periclitandu-si vietia? Ce face avutulu, care despóia cu procente mari pre celu seracu, pre celu nepotintiosu? Nu e óre acést'a mai pucinu ca leulu si canele, care nu a atacatu esistintia celui mai debilu?

Judeca acestea si altele asemenea, iubite cetitoriule, si sum convinsu, că nu vei se ai ómeni fora caracteru!

Dorere, prea multi ómeni asiá numiti culti, séu cu sciintie, suntu lipsiti de sentiulu de onóre, nu au ómenia dice Romanulu, er' altii dicu că „suntu politici,“ se precepu la „politic'a înalta.“ Frumósa politica, de a despoia de drepturi si avere pre altulu, ca se-ti mérga tie bine!

Credu că fia care va vedé din aceste pucine esemple aduse, că scól'a înainte de tóte trebue se crésca ómeni cu caracteru, ómeni de ómenia. Ei dar' semburele onestitatei, pre cumu si alu ne ómeniei jace ascunsu în sinulu copilulu încă în crud'a lui teneretia. Crescatoriulu, ca si gradinariulu bunu, trebue se grigésca ca se incoltíesca si se resara în fiitoriulu omu numai semburele sentiului de onóre, de ómenia, acést'a se-lu cultiveze cu tóta atentiunea si diliginti'a; er' acél'a-si alu ne ómeniei se-lu stirpésca înainte séu indata ce ar' incolti, asemenea unei buruene veninóse.

Insusirile cari caracteriséze pre omulu de ómenia suntu: blandeti'a, îndurarea, iubirea, sinceritatea, dreptatea si totu ce e bunu, apoi preste tóte moralitateca si nationalismulu. Aceste dóue din urma un'a fora alt'a nu potu esisté în un'a si ace'a-si persóna, fiindu că celu ce nu e nationalistu bunu trecandu în castrele straine si-vinde pre tatalu seu si pre mama sa, care i-au datu vietia si l'au nutritu, se lupta în contr'a acestor'a si comite prin urmare unu pecatu de mórte, elu este dar' imoralu!!

Cresceti dar' ómeni de ómenia, morali si nationalisti bunu producandu din istoria patriei din candu în candu câte o trasura caracteristica din vietia cutaroru barbati mari, punendu înainte ochiloru tenerimei biografiile acelor'a, si veti cresce ómeni de ómenia, ómeni cu sentiu de onóre, pentru cari va multumi natiunea la totu casulu! —

„Fóia Scolastica.“

Protocolulu nascutiloru si botezutiloru.

Regimentu séu Corpu.	Timpulu, loculu si tiér'a unde s'a nascutu si botezatu.	Numele celui botezatu.	religiunea.	de partea barbatésca sénu femeiesca.	din-sen afara de casatoria.	Tat'a, numele si starea séu siar- gi'a acestuia; la casa- torii mestecate si religiu- nea lui.	Mam'a, numele ei, numele starea loculu si tiér'a naserii tataneseu, la casatorii mestecate si religiunea.	Nasiulu, numele si starea lui prin subcriere propria séu sem- nare.	Numele si starea preotu- lui cumunato- riu.	Nr. si fói'a proto- colului.	Observare.

Protocolulu cununatiloru.

Regimen- tulu séu Corpulu.	Diu'a, lun'a si anulu, loculu, cerculu si tiér'a cununiei, numele si caracterulu preutului cunu- natoriu.	A m i r e l u i					A m i r e s e i					Numele si starea Martoriloru prin subscrierea séu semnarea propria.	Amintire despre documintele dela cunu- nia, despre strigarile prescise; fascicululu si Nr. sub care se afla in Archivu.	Nr. si fói'a proto- colului.	
		Numele si siargia, tat'a deusului, numele si caracterulu (starea) din preuna cu numele de botezu si familiaru alu mumei.	Cerculu si tiér'a naserii	religiunea	etatea	necesoritu séu veduvu.	Numele ei; atataneseu nume si stare, dinpreuna cu numele de botezu si familia alu mumei; la veduve: numele si starea sociului reposatu.	Cerculu si tiér'a naserii.	religiunea	etatea	necesoritu séu veduva				

Protocolulu reposatiloru.

Regi- ment séu Corpu.	Diu'a, lun'a si anulu, apoi lo- culu, cerculu si tiér'a unde a reposatu.	Com- pania séu esca- dronu.	Siargia.	Numele reposatului. La femei séu veduve: inca numele si starea sociului, din preuna cu numele si starea tataneseu La prunci: si numele si starea tatanescu.	Loculu cerculu si tiér'a naserii.	religiunea.	Ani etatii	de parte barbatésca sénu femeiesca	necesoritu, casato- ritu séu in veduvia.	profesiunea.	Prove- diutu cu santele taine?	Morbulu séu felulu mortii dupa adeverin- ti'a medicala.	Candu si unde s'a in- gropatu?	Numele pre- otului celui ce ingrópa.	Nr. si fói'a proto- colului.	Observare.

Originea si mobilele industriei omenesci

Ori ce activitate, fie a corpului, fie a sufletului, isvoresce din trebuintie; dupa intinderea, dupe inmultirea trebuintielor activitatea se intinde si se maresce si ea; acésta gradatiune urméza dela elementele cele mai simple pana la cele mai complicate. Fómea, setea, sunt aceea ce, intr'unu omu inca selbatecu, destépta primele miscari a sufletului si a corpului; aceste trebuintie ilu facu se alerge, se caute, se spioneze, se intrebuintieze violencia si violentia; tóta activitatea sea consista in midilócele de a se ingriji pentru subsistintia. Déca aceste midilóce le gasesce usioru, déca are la indemana fructe, venatu, pesce, devine mai pucinu activu, pentru cá intindiendu man'a se satura, si, dupe ce s'a saturatu, nimicu nu'lu mai impinge ca sè se misce, pana candu esperinti'a de diverse voluptati nu destépta in elu dorinti care se devina necesitati nóue, mobile nóue de activitate. Indata ce midilócele sunt grele, indata ce venatulu este raru si greu de prinsu, pescele siretu, fructele trecetóre, atunci omulu este silitu se fie mai activu; trebue ca corpulu si spiritulu seu sè se exercite spre a evitá dificultatile ce intimpina ca se traésca; trebue sè se faca sprinténu ca si venatulu, siretu ca si pescele si prevedietoru de asi conservá fructele. Atunci, spre a'si estinde facultatile séle naturale, elu se misca, cugeta, meditéza; atunci isi imaginéza se indóe o ramura de arbore spre a'si face din ea arcu; se ascuta o tresthia spre a'si face o sagéta, se puna o códa la o pétra ascutita spre a'si face unu toporu; atunci lucréza ca se si faca mreje, ca se dea josu arbori, ca se li scobésca trunchiulu spre a'si face din elu luntri. — Deja a trecut peste limitele trebuintielor séle; dejá esperintia a o multime de sensatiuni l'a facutu se cunósca si bucurii si necesuri; si elu isi inmultiesce activitatea pentru a goní pe unele si a inmultí pre celelalte. A gustatu placerea unei umbre recoróse contr'a arsitiei sórelui; isi face unu bordeiu. S'a convinsu cá o pele ilu apera de frigu; isi face unu vestmentu. A beutu spirtu si a fumatu tutunu: i-au placutu. Voesce se aiba si altele: nu mai póte de cátu cu pei de castoru, dinti de elefantu, pulbere de auru, etc; isi indoesce activitatea si pervine, prin midiloculu industriei, pana a putea vinde pe semenele seu.

„Vocea Cavorluului.“

VARIETATI.

= Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu diecesanu alu Aradului pentru provederea agendelor, ce cadu in competinti'a consistoriului metropolitanu, relative la congresulu nostru natiunale bisericescu convocatu pentru alegerea metropolitului, prin charti'a sa din 20. Augustu a. c. a convocatu consistoriulu metropolitanu la siedinti'a plenaria; ce se va tiené la Sibiu in resiedinti'a metropolitana Sambata in 25. Augustu vechiu a. c. la 9. óre nainte de médiadi, invitandu la acea-siedintia pre toti DD. Asesori ordinari dela tóte trele Senatele.

□ Prea Santi'a Sa Domnulu Episcopu Marti la 4. óre dupa médiadi a plecatu din Aradu la Sibiu, insocitu de Domnulu Archimandritu, si Vicariu Mironu Romanu; caletori'a a intreprinsu fara nici o dificultate, fiindu deja starea sanatatii Prea Santiei Sale destulu de imbucuratórie spre a poté conduce in persóna lucrarile metropoliei, pana ce vá sosi momentulu in care ca si Petru Apostolulu va propune celoru 120. de credintiosi si consoci ai sei, ca sè aléga in loculu lui Siagun'a pre unulu despre carele sè se póta dice cá este lumin'a lumii si sarea pamentului.

✦✦ Testamentulu reposatului episcopu gr. cath. din Oradea-mare Iosifu Pap Szilágyi —dupa Alföld— s'a nimicitu prin tribunálulu regescu din Oradea pentru defecte interne si externe.

= **Hirotoniri:** Dimitrie Vasíc'a din Homorogu in 15. Augustu s'a inaintatu la diaconia, éra in 18 a aceleiasi luni la preotia pentru parochi'a din Tarianu. **Georgiu Horvatu**, diaconulu ceremonialu din Oradea-mare in 19. Augustu s'a hirotonitu intru preotu ca fiitoriu capelanu in Oradea-mare.

× **Alegeri:** **Jacobi Varg'a** fostulu capelanu in Zarandu s'a alesu si intaritu de parochu in aceeasi comuna.

Ioanu Morariu teologu absolutu din Chisineu si **Teodoru Pocanu** capelanulu din Jebeliu (dieces'a Caransebesiului), s'au alesu si intaritu de fiitori parochi in Ternova.

Post'a Redactiunei.

Dlul Prot. alu Aradului: Comunele Aradu-Gaiu, Cianadu, Ciciru, Mundrucu, Nagylak, Radn'a, Siaitinu, Sentesi, Sobófelu si Vásárhely nu sunt prenumerate.

Dlul P. A. in Judani. „Scól'a se ascémene cu raiulu:“ e buna tema; ea pretinde inse si lucrare cátu de buna, ca cei neprecepti sè cante raiulu. Asia

e. Adamu se afla in midiloculu unei multimi de arbori, cari trebuescu cultiviti ca se aduca róda; poit'a inimei inse personificata prin Ev'a, carea e zidita din cóst'a lui Adamu, — face ca Adamu sè se amestece in lucruri, ce nu convinu cu chiamarea invetiatorésca; asculta sfaturile diavolilor personificati prin sierpi, si atunci cine e vin'a déca senatulu scolasticu ca stapánu, prin vestitoriulu dreptatii, carele este inspectorulu de scóle, cáte o data dá cu Adamu afara din raiu.

Dlul At. M. in Ohab'a-serbésca. Comun'a e prenumerata, si i se pedéza fói'a regulatu; cantati dara, nu cumva se afla cineva caruia i place sè cetésca si sè aiba dímare fara a fi abonatu? Séu póte cá la oficiulu postalu se face confusiune precum deja am patit'o chiaru si aici in centru. Atestamu bucuosnu, decátu apoi ve tieneti cuvintulu.

Concursu.

2

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Misca, inspectoratulu Chis-Ineului cottulu Aradului, devenita vacanta prin mórtéa lui Teodoru Vladu, se deschide concursu pana in 14. Septemvre 1873 st. v. candu va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 160 fl. v. a. in bani gata; 10 cubule de grau; 6 cubule de cucurudiu; 50 magi de fenu séu 50 fl. v. a.; 12 orgii de lemne din care e de a se incaldí si scól'a; 13 jugere de pamentu; cortelu liberu cu intravilanu de 800 stangini.

Doritorii de a fi alesi in acésta statiune, au recursurile loru bine instruite, cu testimoniu preparandialu si de calificatiune, si cu tóte atestatele recerute, precumu si despre portarea buna politica si morala, adresate ale trimité la subscrisulu comitetu parochialu in Misca. — In fine se cere dela recurenti ca pana in diu'a alegerei sè se presentedie in Sant'a baserica in una din duminicile séu serbatorile ce voru cadé sub acestu timpu pentru de a-si dovedí deprinderea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Misc'a 15 Augustu st. vechiu 1873.

Comitetulu parochialu gr. or. din Misca.

In contielegere cu mine *Ioane Cornea* insp. scol.

Concursu.

1

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a confesionala gr. or. rom. din Sititelec, de carele sunt legate urmatórele emoluminte 30 fl. v. a. 3 cubule grau, 6 cubule cucuruz, 1 1/2 lemne afara de incalditulu scolei, 16 jugere de pamentu si cuartiru liberu cu gradina.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimité recursurile sale instruite conformu statutulu organicu sub adres'a comitetulu parochialu, subscrisulu Inspectoru cerc. de scóle in Berecheiu, pana in 28. Aug. st. v. cáci in 29 se va tiené alegerea.

Datu in Berecheiu 10. Aug. st. v. 1873

Teodoru Papu m. p.
Inspectoru cerc. de scóle.

Concursu.

1

Pentru ocuparea postulu invetiatorésca din comun'a Gurbediu, in inspectoratulu Tincii, protopresbiteratulu Oradei-mari; emolumintele sunt:

110. fl. v. a.
24 de cubule bucate.
8 orgii de lemne.
6 jugere de pamentu aratoriu.
Cortelu liberu cu gradina.
Venitulu din cantoratu.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si trimité recursurile instruite in sensulu statutulu organicu, si adresate comitetulu parochialu — la subscrisulu insp. cerc. de scóle pana in 9 septemre st. v. a. c. in care diua se va tiené si alegerea.

Rippa (p. u. Tenke.) 16 Augustu, 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Nicolau Boitiu m. p.
Insp. cercualu de scóle.